

Veiligheidsarchief, daar hebben we de AIVD niet voor nodig

Twee jaar geleden werd het Veiligheidsarchief opgericht. Doel is het blootleggen van theorie, praktijk, effectiviteit en rechtmatigheid omtrent het functioneren van inlichtingen- en veiligheidsdiensten in Nederland.

Op de officiële internetpagina van de archieven van de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (AIVD) worden op dit moment drie inzageverzoeken weer gegeven. Het gaat om het verzoek over het Interkerkelijk Vredesberaad (IKV) vanaf 1977 tot 1988 rond de 'campagne tegen kernwapens' (sinds maart 2015 online), de FNV in de jaren '70 en '80 (sinds juni 2014 online) en Stichting Opstand (sinds mei 2014 online).

Dit is het online-archief van de inlichtingendienst. Telegraaf-journalist Bart Olmer wijdde in maart 2015 een tweet aan de publicatie van het inzageverzoek IKV nadat de AIVD er eerst zelf op Twitter gewag van had gemaakt. Sinds de de publicatie van het IKV-archief is er geen nieuw inzageverzoek online gezet. Het Nationaal Veiligheidsarchief neemt deze taak over door zelf geheime overheidsinformatie openbaar te maken.

Veiligheidsarchief

Het Veiligheidsarchief is een project van Stichting Argus in samenwerking met Buro Jansen & Janssen en bestaat sinds de zomer van 2013. Doel van het archief is het blootleggen van theorie, praktijk, effectiviteit, rechtmatigheid (zowel ten aanzien van nationale als internationale wetgeving en verdragen) van het werk van inlichtingen- en veiligheidsdiensten in Nederland. Dit onderzoek wordt op verschillende manieren uitgevoerd.

Ten eerste door het bevragen van inlichtingendiensten, ministeries en andere overheidsorganen (bestuursorganen) om documenten openbaar te krijgen. Hiertoe worden ook allerlei juridische procedures gevoerd. Ten tweede door het analyseren van de verkregen overheidsdocumenten, het ter beschikking stellen aan het publiek en het leggen van verbanden binnen en tussen verschillende dossiers. Daarbij gaat het niet alleen om casussen uit het verleden, ook het verbinden van verleden, heden en toekomst is een van de uitgangspunten. Ten derde door onderzoek te stimuleren naar het beleid en de praktijk van inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

Bij het onderzoek gaat het om verschillende aspecten van het werk van

inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Het gaat om transparantie en verantwoording over zowel effectiviteit, als over de rechtmatigheid van gebruikte methoden en interventies. Ook de balans tussen het democratische proces en de interventies van inlichtingen- en veiligheidsdiensten, zoals bij activiteiten van geheime diensten in politieke partijen, is onderwerp van onderzoek. De balans tussen het buitenparlementaire protest en de interventies van inlichtingen- en veiligheidsdiensten in het leven van betrokkenen en organisaties die dit protest vormgeven, krijgt eveneens de nodige aandacht.

Veel van het onderzoek zal gaan over de verhouding tussen de praktijk van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en de waarborgen die grondwettelijke, burgerrechtelijke, mensenrechtelijke wetten, verdragen, afspraken etc. (zowel nationaal als internationaal) voorstaan ten aanzien van de vrijheid van meningsuiting en het recht op vrijheid van meningsvorming, het recht op manifestaties en openbaar protest, het recht om samen te komen, het gebruik van de publieke ruimte, het recht op vrije keuzes in een rechtsstaat die als uitgangspunt heeft dat iedereen onschuldig is tenzij het tegendeel is bewezen, en andere burgerrechtelijke en mensenrechtelijke aspecten (zowel nationaal als internationaal) van het maatschappelijke leven.

Website

U kunt bijdragen aan dit project door ons te steunen, inzageverzoeken in te dienen, documenten te analyseren, onderzoek te promoten en/of zelf onderzoek te doen. Voor vragen, opmerkingen en aanvullingen kunt u contact opnemen met Hans van Drunen en/of Buro Jansen & Janssen. Voor inzageverzoeken en het opvragen van uw politiedossier kunt u ook de website www.openheid.nl raadplegen.

Op dit moment staan er ruim 3.500 pdf's op deze website met rond de 50.000 aparte documenten die een omvang hebben van meer dan tienduizenden pagina's, merendeel documenten die niet eerder openbaar waren. Het archief is qua vorm en toelichting volop in ontwikkeling. U kunt bijdragen door aan te geven hoe zaken beter kunnen worden georganiseerd.

Buro Jansen & Janssen, augustus 2015

Het Nationaal Veiligheidsarchief
<http://hetnationaalveiligheidsarchief.nl>